

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om stärkelseproduktionen i Finland

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det skall stiftas en ny treårig lag om stärkelseproduktionen i Finland. Det föreslås att den mängd potatisstärkelse som framställs i Finland alltså skall begränsas genom ett fast anslag som årligen tas in i statsbudgeten och inom ramen för vilket priset på den potatisstärkelse som årligen framställs av i Finland odlad stärkelsepotatis sänks till det internationella marknadsprisets nivå. Det föreslås att det i fråga om grunderna för fastställande av stödet skall stadgas att sådana förändringar i värdsmarknadspriset som är mindre än 20 % inte skall inverka på stärkelsestödet belopp. Det föreslås också att det i fråga om stärkelsestödet skall stadgas om ett fast maximibelopp per kilogram, som fastställs per skördeår.

I propositionen ingår inte den gällande lagens stadganden om fastställande av priset på stärkelsepotatis som odlas i Finland eller av

den stärkelsemängd som är föremål för stödet. Om dessa kan lantbruksproducenternas centralorganisationer och den organisation som företräder stärkelseindustrin fritt komma överens inom ramen för maximibeloppet av stärkelsestödet. Enligt förslaget skall delegationen för stärkelseärenden, som varit verksam i samband med jord- och skogsbruksministeriet under giltighetstiden för lagstiftningen om stärkelseproduktionen i Finland, inte längre tillsättas. Det är i princip möjligt att på basis av den föreslagna lagen understöda produktionen av spannmålsstärkelse inom ramen för statsbudgeten.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1993 med undantag av det stadgande som gäller fastställande av ett internationellt jämförelsepris på stärkelse som avses träda i kraft den 1 september 1992.

MOTIVERING

1. Nuläget

Syftet med lagen om stärkelseproduktionen i Finland (1334/87) är att skapa förutsättningar för en långsiktig stärkelseproduktion och för styrning av produktionen så att produktionen och marknadsföringen av olika stärkelsesorter kan tryggas samt att i fråga om stärkelsen upprätthålla en sådan grad av inhemsk andel som är ändamålsenlig för lantbruks- och industripolitiken samt statsekonomin.

Det anslag som har reserverats i statsbudgeten för stöd för stärkelseproduktionen har

under lagens giltighetstid främst använts till prissänkningssättningar för sådan potatisstärkelse som framställts som råmaterial för träförelämningsindustrin.

Produktionsmängden stärkelsepotatis har under de senaste åren utgjort nästan en tredjedel av hela produktionsmängden potatis. Odlingsarealen för stärkelsepotatis har årligen varit ca 9 000 hektar. Lagens giltighetstid var ursprungligen tre år, men dess giltighetstid förlängdes två gånger med ett år. Enligt det gällande stadgandet om ikraftträdande gäller lagen potatisstärkelse som marknadsförs i Fin-

land under skördeåren 1988/89—1992/93 och spannmålsstärkelse som marknadsförs här 1988—1992.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

För trygghet av stärkelseproduktionen i Finland föreslås att det skall stiftas en ny lag om stärkelseproduktionen i Finland, som skall vara i kraft i tre år. Genom det stöd som betalas av statens medel skall priset på potatisstärkelse som framställs i Finland enligt förslaget också i fortsättningen sänkas till nivån för det internationella marknadspriset på stärkelse. Mängden producerad stärkelse begränsas genom ett fast anslag som anvisas i statsbudgeten. Ett stadgande om detta föreslås i lagen. Maximibeloppet av stärkelsestödet är enligt den gällande lagen 71 milj. mk skördeåret 1992/93. Det föreslås att maximibeloppet av stödet för skördeåret 1993/94 skall vara 69 milj. mk, för skördeåret 1994/95 67 milj. mk och för skördeåret 1995/96 64,5 milj. mk. Det föreslås också att det skall stadgas om maximibelopp för stödet per kilogram potatisstärkelse, vilka för skördeåret 1993/94 skall vara 2,70 mk, för skördeåret 1994/95 2,60 mk och för skördeåret 1995/96 2,50 mk.

Priset på den potatisstärkelse som har framställts i Finland sänks med hjälp av stärkelsestödet till det internationella marknadsprisets nivå. Syftet är att det internationella marknadspriset på stärkelse skall kunna variera med högst 20 % utan att variationen inverkar på beloppet av stärkelsestödet. För jämförelse av prisvariationerna skall jord- och skogsbruksministeriet i september 1992 fastställa ett internationellt jämförelsepris på stärkelse för den tid lagen är i kraft. Om det internationella marknadspriset på stärkelse under ett skördeår har sjunkit med mera än 20 % i förhållande till jämförelsepriset, skall stärkelsestödet belopp höjas med ett belopp som överskrider gränsvärdet. På samma sätt skall stödet minskas med ett belopp som överskrider gränsvärdet, om det internationella marknadspriset på stärkelse har stigit med mera än 20 % i förhållande till jämförelsepriset. Stärkelsestödet fastställs och betalas månatligen. Inom ramen för skördeåret summeras de månatliga ökningarna och minskningarna i stödet. Om det sammanlagda beloppet av de stödbelopp som betalas per månad

under ett skördeår överskrider det maximibelopp för ifrågakvarande skördeåret, skall det anslag som anvisats för stödet för stärkelseproduktion ökas med motsvarande belopp.

Vid ingången av 1993 indras jordbruksstyrelsen. De uppgifter som enligt den gällande lagen ankommer på jordbruksstyrelsen föreslås bli överförda på jord- och skogsbruksministeriet. Ministeriet åläggs enligt förslaget uppgiften att betala ut stödet för stärkelseproduktion samt olika övervakningsuppgifter i anslutning till betalningen. Ministeriet skall i enlighet med den gällande lagen också ha rätt att meddela närmare föreskrifter om verkställigheten av lagen.

Under hela giltighetstiden för lagstiftningen om stärkelseproduktionen i Finland har det i samband med jord- och skogsbruksministeriet funnits en delegation för stärkelseärenden. På grund av att delegationens uppgifter har minskat, innehåller propositionen inget förslag till stadgande om delegationen.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inga betydande organisatoriska verkningar. Enligt propositionen skall den delegation för stärkelseärenden som nämns i den gällande lagen inte längre tillsättas. Vissa uppgifter som tidigare ankommit på jordbruksstyrelsen föreslås bli överförda på jord- och skogsbruksministeriet på grund av att jordbruksstyrelsen indras.

Marknadsföringen av stärkelse har från och med 1990 understötts med statens medel som följer:

År	Användning som understöds milj. kg	Prissänkningssättning p/kg	milj. mk
1990	22,5	310	69,8
1991	26,2	313	81,9
1992	24,0	304	73,0
1993	—	—	71,0

Produktionen av potatisstärkelse understöds skördeårsvis. I statsbudgeten bör årligen reserveras ett fast anslag för betalning av prissänkningssättningar som följer:

År	Skördeår	Anslag (milj. mk)
1994	1993/94	69,0
1995	1994/95	67,0
1996	1995/96	64,5

4. Ärendets beredning

Propositionen har beretts vid jord- och

skogsbruksministeriet. I beredningsarbetet har intresseorganisationer inom branschen hörts.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

1 §. *Allmänna stadganden.* I paragrafen föreslås stadganden om lagens syfte samt om begreppet skördeår. Stärkelsestödet skall inte längre betalas till sammanslutningar som marknadsför stärkelse. Nya företags inträde i branschen skall inte längre begränsas. I övrigt motsvarar förslaget innehållet i den gällande lagen.

2 §. *Beloppet av stödet för stärkelse.* Det föreslås att det skall stadgas om maximibeloppen per skördeår för det totala beloppet av stärkelsestödet och för stödet per kilogram stärkelse. Staten skall med stöd av denna lag inte styra den inhemska stärkelseproduktionen med andra medel än genom stärkelsestödet. Stödets maximibelopp uppgår skördeåret 1993/94 till 69 milj. mk, skördeåret 1994/95 till 67 milj. mk och skördeåret 1995/96 till 64,5 milj. mk. Stödet per kilogram stärkelse uppgår skördeåret 1993/94 till högst 2,70 mk, skördeåret 1994/95 till högst 2,60 mk och skördeåret 1995/96 till högst 2,50 mk. I 3 mom. föreslås i enlighet med den gällande lagen ett stadgande om möjligheten att understöda produktionen av spannmålsstärkelse.

3 §. *Grunderna för stärkelsestödet.* I paragrafen föreslås stadganden om de allmänna förutsättningarna och grunderna för stärkelsestödet. Om den allmänna principen för stödet stadgas i 1 mom. Principen motsvarar innehållet i den gällande lagen. I 2 mom. föreslås ett stadgande enligt vilket jord- och skogsbruksministeriet i september 1992 skall fastställa ett internationellt jämförelsepris på stärkelse för den tid lagen är i kraft.

Avsikten är att stärkelsestödet enligt rådande praxis skall betalas månatligen på ansökan. Därför bör stödets nivå fastställas månatligen. Syftet är att priset skall kunna variera med 20 % i förhållande till det nämnda jämförelsepriset utan att stödets belopp påverkas. Om det internationella priset på stärkelse under ett

skördeår har sjunkit med mera än 20 % i förhållande till jämförelsepriset, skall stärkelsestödet ökas med det belopp som överskrider gränsvärdet. Om det internationella priset på stärkelse under ett skördeår har stigit med mera än 20 % i förhållande till jämförelsepriset, skall stärkelsestödet minskas med det belopp som överskrider gränsvärdet. De ökningar och minskningar av stödet som månatligen betalats under skördeåret räknas samman. Om det sammanlagda beloppet av det stärkelsestöd som månatligen skall betalas under skördeåret överstiger det i 2 § 1 mom. nämnda maximibeloppet, skall det anslag som anvisats för stärkelsestödet ökas med motsvarande belopp.

I 4 mom. föreslås ett stadgande om vad som skall anses som priset på stärkelsepotatis. En statlig myndighet skall inte längre fastställa priset, utan lantbruksproducenternas centralorganisationer och den organisation som företräder stärkelseindustrin skall fritt kunna avtala om saken. I 5 mom. föreslås ett stadgande om fattande av beslut om grunderna för det stöd som betalas för spannmålsstärkelse. Statsrådet skall årligen besluta om saken före utgången av februari. Förslaget överensstämmer med den gällande lagen.

4 §. *Ändamål för användning av stärkelse och sammanslutningarnas andelar.* I 1 mom. föreslås ett stadgande om användningsändamålen för sådan stärkelse för vilken stöd beviljas. Det föreslås att jord- och skogsbruksministeriet allttjämt skall inneha beslutanderätt i saken. I 2 mom. skall enligt förslaget stadgas om hur andelarna av det i 2 § 1 mom. avsedda stärkelsestödet skall fördelas mellan de sammanslutningar som framställer stärkelse. Beslut om saken skall i samtliga fall fattas av jord- och skogsbruksministeriet. Förslaget motsvarar med små ändringar den gällande lagen.

5 §. *Intagande av stärkelsestödet i statsbudgeten.* Det föreslås att i paragrafen stadgas om ett anslag som åren 1994—1996 anvisas i statsbudgeten för stödande av inhemska stärkelsepro-

duktion. Förslaget motsvarar tekniskt sett innehållet i den gällande lagen. Nämda anslag skall dock höjas om det internationella priset på stärkelse har sjunkit med mera än 20 % i förhållande till det jämförelsepris som har fastställts i september 1992.

6 §. *Ansökan om och betalning av stärkelsestödet.* Det föreslås att i paragrafen skall stadgas om betalning av stärkelsestödet. På grund av att jordbruksstyrelsen indras föreslås att uppgiften skall anföras jord- och skogsbruksministeriet. Tekniskt sett motsvarar förslaget i övrigt den gällande lagen.

7 §. *Sammanslutningarnas skyldigheter.* I paragrafen föreslås ett stadgande om skyldigheterna för sammanslutningar som framställer stärkelse. På grund av att jordbruksstyrelsen indras, föreslås att övervakningsansvaret överförs på jord- och skogsbruksministeriet. Av sammanslutningarna skall inte längre krävas prissättningskalkyler för stärkelse och rapporter om kostnads- och lönsamhetsuppföljning. I övrigt motsvarar förslaget den gällande lagen.

8 §. *Följder av underlåtelse.* I paragrafen skall

enligt förslaget stadgas om följderna av underlåtelse. På grund av att jordbruksstyrelsen indras, föreslås att övervakningsansvaret skall åläggas jord- och skogsbruksministeriet. I övrigt motsvarar förslaget den gällande lagen.

9 §. *Affärshemligheter.* I paragrafen föreslås ett stadgande om affärshemligheter. Förslaget motsvarar den gällande lagen.

10 §. *Fullmaktstadgande.* Förslaget motsvarar den gällande lagen.

11 §. *Ikraftträdande.* I paragrafen skall enligt förslaget stadgas om lagens ikraftträdande och giltighet.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1993. Lagens 3 § 2 mom. föreslås dock träda i kraft den 1 september 1992.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag om stärkelseproduktionen i Finland

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Allmänna stadganden

För tryggnad av stärkelseproduktionen i Finland betalas inom ramen för statsbudgeten stöd till sammanslutningar som framställer stärkelse av inhemsk potatis och inhemsk spannmål enligt vad som stadgas i denna lag.

I denna lag avses med skördeår en period som börjar den 1 juli och slutar den 30 juni följande år.

2 §

Beloppet av stödet för stärkelse

Maximibeloppet av stödet för framställning av potatissärkelse av potatis som produceras i Finland uppgår skördeåret 1993/94 till 69 miljoner mark, skördeåret 1994/95 till 67 miljoner mark och skördeåret 1995/96 till 64,5 miljoner mark.

Maximibeloppet av stärkelsestödet per kilogram potatissärkelse uppgår skördeåret 1993/94 till 2,70 mark, skördeåret 1994/95 till 2,60 mark och skördeåret 1995/96 till 2,50 mark.

För marknadsföringen av spannmålsstärkelse som framställs av inhemsk spannmål kan stöd årligen beviljas inom ramen för statsbudgeten.

3 §

Grunderna för stärkelsestödet

Till en sammanslutning som framställer potatissärkelse i Finland betalas av statens medel stärkelsestöd för sänkande av priset på stärkelse som framställs av inhemsk råvara till samma nivå som det internationella marknadspriset på stärkelse.

Jord- och skogsbruksministeriet fastställer i

september 1992 ett internationellt jämförelsepris på stärkelse för den tid lagen är i kraft.

Om det internationella priset på stärkelse under ett skördeår har sjunkit med mera än 20 procent i förhållande till det internationella jämförelsepris på stärkelse som fastställts i september 1992, höjs det totala beloppet av de medel som anvisats för stödjande av stärkelseproduktionen under skördeåret samt det i 2 § 2 mom. avsedda maximibeloppet med det antal procentenheter som prissänkningen överskrider det ovan avsedda gränsvärdet. Om det internationella priset har stigit, sänks på motsvarande sätt det totala beloppet av de medel som anvisats för stödjande av stärkelseproduktionen under skördeåret.

Som priset på råvara för potatisstärkelse som framställts i Finland anses det pris som lantbruksproducenternas centralorganisationer och den organisation som företräder stärkelseindustrin avtalat.

Statsrådet fastställer årligen inom februari de grunder enligt vilka stöd kan betalas för spannmålsstärkelse som marknadsförs under kalenderåret.

4 §

Ändamål för användning av stärkelse och sammanslutningarnas andelar

Jord- och skogsbruksministeriet fastställer vilken användning av inhemsk stärkelse som kan berättiga till statsstöd för marknadsföringen.

För varje sammanslutning som framställer stärkelse bestämmer jord- och skogsbruksministeriet årligen sammanslutningens andel av det stöd som avses i 2 § 1 mom. enligt ett enhälligt avtal mellan sammanslutningarna. Om enighet mellan sammanslutningarna inte nås, fastställer ministeriet andelarna före utgången av den mars månad som föregår skördeåret.

5 §

Intagande av stärkelsestödet i statsbudgeten

För betalning av det stärkelsestöd som avses i denna lag anvisas i statsbudgeten 69 miljoner mark år 1994, 67 miljoner mark år 1995 och 64,5 miljoner mark år 1996.

6 §

Ansökan om och betalning av stärkelsestödet

Ansökan om stärkelsestöd jämte nödvändiga

utredningar skall månatligen tillställas jord- och skogsbruksministeriet.

Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om beviljande av stärkelsestöd och sköter utbetalningen av stödet till sammanslutningar som framställer stärkelse.

7 §

Sammanslutningarnas skyldigheter

En sammanslutning som får statsstöd skall föra odlingsavtalsregister och ha en bokföring av vilken framgår alla råvarumängder som har köpts enligt odlings- eller leveransavtal och priserna jämte prissättningsgrunder samt de köpta och sålda stärkelsemängderna.

Varje sammanslutning är skyldig att för en tjänsteman som har förordnats av jord- och skogsbruksministeriet för granskning visa upp sin kostnadskalkyl och alla behövliga bokföringshandlingar och övriga handlingar samt även annars biträda vid granskningen.

8 §

Följder av underlåtelse

Om en sammanslutning som får statsstöd trots uppmaning underlåter att iaktta vad 7 § stadgar om sammanslutningarnas skyldigheter, kan jord- och skogsbruksministeriet dra in statsstödet från den tidpunkt då underlåtsen konstaterats.

Stöd som betalats utan grund eller till ett för högt belopp återkrävs enligt lagen om handhavande av utdelnings- och övervakningsuppgifter beträffande lantbruksstödet (88/71).

9 §

Affärshemligheter

Upplýsningar som skall anses som affärshemligheter och som har fått med stöd av denna lag får inte användas till enskild fördel eller röjas för utomstående.

10 §

Fullmaktsstadgande

Närmare föreskrifter om verkställigheten av denna lag meddelas vid behov av jord- och skogsbruksministeriet.

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993

med undantag av 3 § 2 mom. som träder i kraft den 1 september 1992. Lagen gäller potatisstärkelse som marknadsförs i Finland under skör-

deåren 1993/94—1995/96 och spannmålsstärkelse som marknadsförs här 1993—1995.

Helsingfors den 27 maj 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Ole Norrback